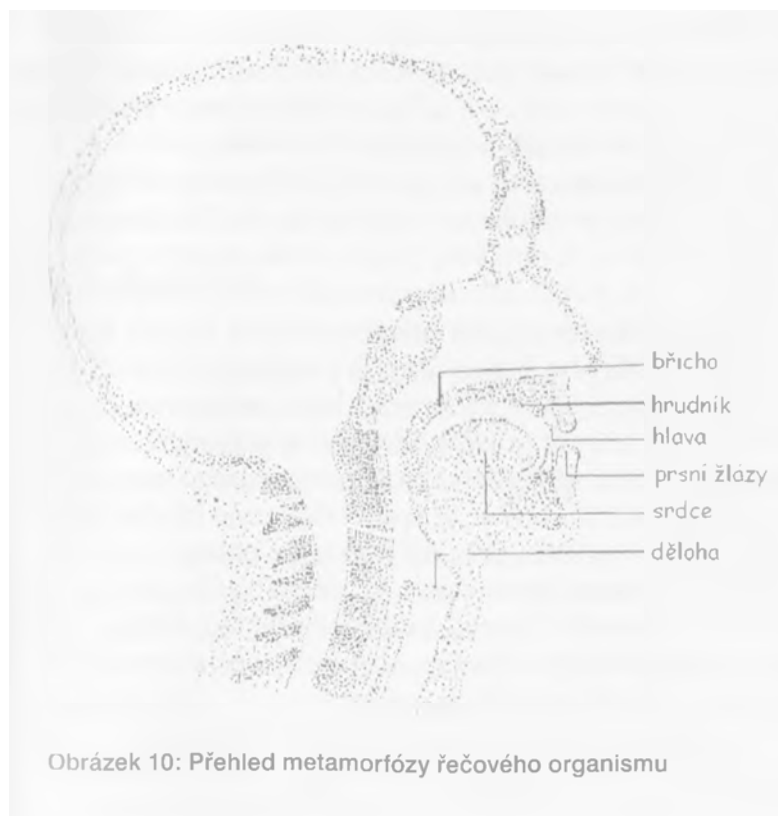

Patro a trup

1. Artikulace patrových hlásek

Po předcházejícím výkladu je již možno se blíže podívat i metamorfózu řečového organismu. V plicích vidíme metamorfózu končetin, v hrtanu metamorfózu reprodukčních orgánů. Oba tyto orgány, plíce a hrtan, se v celkovém organismu nacházejí ve svislé poloze. Řečový člověk" mění svou polohu a naklání se dopředu.

Jeho „trup“ a jeho „plíce“ jsou umístěny vodorovně. „Trup“ vytváří ústní dutinu a v ní je „srdce řeči“- jazyk. „Hlava“ je zastupována zuby a celý ústní prostor je mateřsky uzavírán rty. Rty jsou metamorfózou prsních žláz.

V oblasti patra je možno jasně rozlišit měkkou a tvrdou část. Je to metamorfóza hrudníku a břicha. Žebrování pevného patra je podobou žeber hrudníku.

V ústním prostoru je možno rozlišit tři místa, tři brány, které se při vyslovování rozličným způsobem otevírají a zavírají.

Retné hlásky: *B, P, M - V, F*

Hlásky srdečního bodu: *L, D, T, N, R, S*

Patrové hlásky: *G, K, Ng, CH, f*

U patrových hlásek nabíhá dech na zadní bránu. Kořen jazyka se vyklene nahoru a ze zadní části patra vytváří překážku, na níž se vzduch uspořádá, či vytvaruje.

Klíč k porozumění této artikulační zóny poskytne opět potrava. Jakou chuť pociťujeme vzadu na jazyku? Hořkou - choleričnost potravy. A opravdu, jazyk se zde chová vysloveně cholerický: G, K, J a Ch. Měkké patro zde reprezentuje sílu vůle. Má za úkol spojovat nebo oddělovat nosní a ústní prostor.

U nosovek M, N a Ng dochází k propojení. Měkké patro klesá, ochabuje. U všech ostatních hlásek němčiny (i češtiny) zůstává nosní a ústní prostor oddělen. V případech, kdy dochází k pronikání výrazného množství vzduchu nosem, kdy vzniká zřetelná huhňavost, je zpravidla nutno hledat příčinu v nedostatečné funkční činnosti měkkého patra.

Někdy znamenají nosové zvuky slabost vůle, jak tomu je u vídeňské komické figurky hraběte Bobbyho. Bobby nemá žádnou vůli, je učený až hrůza, ale ta jeho učenost neodpovídá skutečnosti. Mluví vždy huhňavě.

O nosních hláskách bude řeč v jedné z dalších kapitol. Již na tomto místě však můžeme říci toto: Charakteristické pro ně je to, že vůle zde ustupuje a nezasahuje. V některých jazycích francouzštině, portugalštině a v některých německých dialektech - také dochází k výrazně nosovému vyslovování vokálů. Znamená to volní ústupnost, ústup vlastní vůle, ale v důsledku toho je možné na druhé straně dobře vyjadřovat duchovní a intelektuálně duchovní obsahy.

V zadní části patra nacházíme místo, kde se odděluje cesta potravy a dechu, kde kořen jazyka sesouvá potravu do jícnu. A zde potrava mizí ze zorného pole vědomí. Další děje trávení v žaludku a střevech neprobíhají vědomě, pokud nejsou ovšem narušeny nemocí. Snědené upadne v zapomnění.

Úplně jinak tomu ale je při artikulaci na měkkém patře, zde dochází ke zjasnění vědomí. Hlávky se vynořují z hlubiny vědomí: žár hlávky Ch, plamen J, hřmění hlávky K i uvolnění spoutané vůle při G.

V podobách všech těchto hlásek nacházíme praelementární sílu vůle. Jako když Titán vystupuje z říše temnot.

Jakobův boj

Siegfriedova pověst vyzvedá do duchovního světla to, co probíhá při artikulaci zubních hlásek. Podobný motiv pro zadopatrové hlávky nacházíme i v příběhu Jakobově. V tomto vyprávění hraje zvlášť důležitou roli kyčel, to jest oblast odpovídající metamorfóze zadního patra. Bible líčí události takto (Gen. 32, v. 24):

„A zůstal Jakob sám, tu zápasil s ním muž až do svítání. A vida, že ho nepřemůže, obrazil jej v příhbi vrchního stehna jeho, Jakobova, když zápasil s ním.

A řekl: Pusť mne, neboť zasvítává. I řekl: Nepustím tě, leč mi požehnáš.

I řekl jemu: Jaké jest jméno tvé? Odpověděl: Jakob.

I dí: Nebude více jméno tvé nazýváno toliko Jakob, ale také Izrael, nebo jsi statečně zacházel s Bohem i lidmi, a přemohl jsi.

I otázal se Jakob, řka: Oznam prosím jméno své.

Kterýž mu odpověděl: Proč se ptáš na jméno mé? I dal mu požehnání.

Tedy nazval Jakob místo toho Fanuel (Pniel), nebo jsem prý viděl Boha tváří v tvář, a zachována jest duše má.

I vzešlo mu slunce, když pominul místa toho Fanuel, a kulhal na nohu svou.

Protož nejedí synové izraelští až do tohoto dne té žily krátké, kteráž jest ve vrchním příhbi stehna, protože odrazil příhbi stehna Jakobova na žile krátké. (Bible Kralická)

Duchovní zkouška Jakobova se koná za svítání, o tom píše Emil Bock v „Urgeschichte“ následující:

„Do cesty mu vstoupila mocná duchovní bytost. Musel si cestu proboujet a zápolit. Na počátku tohoto svátého zápasu je Jakobova vůle probít se k bdělosti. A jakoby ta duchovní moc, kterou uchopil, mu řekla: Neopustím tě, vždyť jsi ve zkoušce obstál. Jakob obstál v tomto boji a nyní je to on, který nechce pustit toho, jehož božské síly cítí: Nepustím tě, pokud mi nepožehnáš...

Místo jitřního boje na konci cesty je nazváno Pni-El, Tvář boží. Zde se mu ukázal sluneční archanděl Michael, bytost boží tváře, když boj byl dobojován.“

Emil Bock pokračuje mimobiblickým vyprávěním, kde se objevuje také motiv svítání a procitnutí. „Jitřní zář volala zpět archanděla. Ten prosil: Pusť mě, slunce vychází. Jakob mu n.i to řekl: Jsi snad zloděj nebo lupič, že se slunce bojíš? Pak se objevil zástup služebných andělů a volal: Michaeli, vzestup, je čas jitřních zpěvů. Neotevřeš-li Ty ten zpěv, nebude umožňena naše modlitba.“)

K porozumění tomuto duchovnímu boji je třeba vědět, v jaké situaci rozpoložení vědomí se nacházel tehdejší heb rejský lid. V jeho duševně-duchovním vývoji byla potlačena vložka, která se u jiných národů udržela podstatně déle. O tom se u Rudolfa Steinera dovídáme následující: „Hebrejský národ se vyvíjel tak, že prožitky duše získané za spánku se neprojevovaly při denním prožívání. Tedy to, co člověk za spánku pochytil z duchovního světa, nesmělo projít do oblasti bdění, nýbrž přistupovalo k člověku zvenku. K tomu byl lento národ vyvolen. Stará jasnozřivost musela být potlačena a na její místo vstoupilo postupně jasné předmětné vědomí.“

Toto je duchovní pozadí Jakobova boje s Michaelem. Michael mu odebírá to, co u jiných lidí jeho doby se probíjelo vzhůru: síly staré jasnozřivosti. A to je obrazně popsáno jako vymknutí kyčle - příhbi vrchního stehna jeho (podle Kralické bible).

Ve své knize „Mojžíš a jeho doba“ popisuje Emil Bock věc tak, že v oblasti kyčle přebývá stará jasnozřivost, ta kterou je ještě dnes možno vzbudit cvičením jógy. Hathajóga učí: „Na Bramadvaře, bráně Bramanově, na spodním konci páteře spí mezi dvěma toky hadí síla kundalini, truchlící mladá vdova. Cvičením se had jako hůl napřímí a vstoupí do středního chodu, do éterické páteře. Tento obraz přibližuje to, jak stará cesta hada vycházela z temných, nevědomých sil lidské bytosti.“

Patrové hlásky mají začátek svého tahu v chirofonetice v oblasti pod pasem. Nemá smysl se domnívat, že tímto způsobem se vzbuzují staré síly jasnozřivosti. Naopak. Chirofonetikou je zesilován impuls k řeči. Chirofonetika je metamorfózou řečového děje, sděluje celému tělu to, co jinak probíhá jen v jeho malé části.

Přibližme si nakonec ještě tvorbu patrových hlásek. Je to spojení podílu vůle jazyka s podílem vůle patra, tedy vůle srdce s vůlí výměny látek. Srdce se staví do cesty výměně látkové, sluneční bytost se setkává s bytostí noci a výsledkem je zážitek svítání.

V patrových hláskách můžeme opět vidět boj Jakobův, boj temné lidské vůle se slunečním archandělem Michaelem. Z tohoto boje vyvěrá hláska, která je požehnáním převedeným do řeči: Nepustím tě, pokud mi nepožehnáš!

Mohli bychom se ptát, proč tak nepatrnému ději, jako je artikulace, je připisována tak významná role. A proč jsme použili takových velkých obrazů? Je třeba mít stále na očích, že během života reprezentující osoby, které jsme zde popisovali, prostupuje síla Loga a naplňuje celou jejich bytost. Život člověka pak provane duchovní proud a učiní ho nástrojem působení Loga. Běh životních událostí se tak stane obrazem reálného působení ducha. Řeč osudu se stane praobrazem. A tento praobraz nacházíme v zákonitosti utváření řeči. Je to tentýž, zde i tam působící Logos.

Goethe vylíčil barvy jako výsledek činů a utrpení světla. Označíme-li jako Logos to duchovní v člověku, co vytváří jeho řeč, pak můžeme říci: Hlásky jsou činy a utrpení Loga. Logos svítí svým světlem do temnoty lidského bytí. V té míře, v jaké uchopuje člověk světlo Loga, se stane v osudu rozpoznatelným to, co v řeči září, totiž činy a utrpení Loga.

Shrnutí: Patro a trup

1. Artikulace patrových hlásek

Kořen jazyka (jeho vůle, jeho cholericke část) - metamorfóza vůle srdce - se opírá o patro. Patro zase reprezentuje v artikulačním prostoru organizaci výměny látkové. Takže dochází k setkání vůle srdce s vůlí výměny látkové.

Jídlo za patrem mizí z dosahu vědomí, hlásky na tomto místě naopak do vědomí vstupují. Tyto hlásky jsou hláskami procitnutí.

2. *Boj Jakobův*

Řečové děje jsou popsány v prastarých mýtech. Vyprávění o boji Jakobově s archandělem Michaelem je osudovou projekcí, projekcí artikulace patrových hlásek.